

Vuoden 2017 valtionosuudet

14.9.2016

Kehittämispäällikkö Sanna Lehtonen
Sanna.Lehtonen@kuntaliitto.fi
p. 050-575 9090

Kuntakohtaiset ennakkolliset valtionosuuslaskelmat 2017

- Versio 14.9.2016:
Kuntaliiton ennakkolaskelma
à **Suuntaa antava!**
à **Päivitä vuoden edetessä!**
- Vuoden 2016 kuntajako
- Seuraava päivitys verotietojen julkaisun jälkeen marraskuussa 2016

Päivitys 14.9.2016:

- Syyskuun laskentaversioin tärkeimmät päivitykset ovat
 - » Kilpailukyky sopimus -356 milj. €, -65,22 €/asukas
 - » Veromenetysten kompensatio +390 milj. € (kuntakohtainen)
 - » Eläketuki uudistuksen rahoitus ("Lex Lindström") vähennetään valtionosuudesta, -33 milj. euroa, -6,05 €/asukas
- Indeksikorotus muutettu +0,9 % à -0,7 %
- Lisäksi päivitetty saaristo-osakuntien uusi kriteeri
 - » Laskennallisena kustannuksena 10 milj. euroa 40 kunnalle
- Myös uusimmat tasaustiedot (Verohallinto 22.8.2016)

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuus koostuu aina

kahdesta osasta:

1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (laki 1704/2009)
2. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta

à Järjestelmän kumpikin osa tulee ottaa huomioon

Talousarviovalmistelussa, valtionosuuksien ennakoarvioinnissa, vertailulaskelmia tehtäessä, tulo-meno-vertailuissa, kuntien välisissä sopimuksissa jne.

peruspalvelujen valtionosuudessa
Muutokset v. 2017 kootusti:

HALLITUKSEN AJANKOHTAISPOLITIIKKA	-361
Veroperustemuutosten kompensatio valtionosuusjärjestelmän kautta	+390
Kilpailukyky sopimukseen liittyvä valtionosuuden vähennys	-356
Kuntien maksuosuus perustoimeentulotuen siirtyessä KELA:lle	-331
Perustoimeentulon Kela-siirtoon liittyvä valtionosuusleikkaus kuntien väheneviin hallintomenoihin perustuen	-31
Pitkäaikaistyöttömien eläketuen vaikutus työmarkkinatukimenoihin, "Lex Lindström"	-33
VALTIONOSUUSLEIKKAUKSET	-125
Indeksisidonnaisten menojen säästöön liittyvä valtionosuusleikkaus	-75
Edellisen hallituksen päättämä valtionosuusleikkaus	-50
LAKIIN PERUSTUVAT AUTOMAATTIMUUTOKSET	+38
Asukasluvun ja laskentatekijöiden muutos	+38
Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus	+34
Verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen muutos	+16
Valtionosuusindeksin aleneminen (-0,7 %)	-50
MUUT MUUTOKSET	-5,7
Määrärahan palautus momentilta 28.90.22	+2,4
Määrärahan palautus momentilta 29.01.12	+0,2
Oppilaitosten perustamishankkeet	-4,9
Muut muutokset	-3,4

KUNTIEN TEHTÄVIEN JA VELVOITTEIDEN MUUTOKSET	+14
Omaishoidon kehittäminen	+75
Perhehoidon kehittäminen	+15
Vanhusten kotihoito ja veteraanien kotiin vietävät palvelut	+4,8
Säästöt omais- ja perhehoidon kehittämisen johdosta	-30
Vanhuspalvelujen henkilöstömitoituksen tarkistaminen	-6,3
Vanhuspalvelulain eräiden tehtävien poistaminen	-6,9
Päivystyksen ja erikoissairaanhoidon uudistaminen	-19
Päivystysjärjestelmän uudistaminen	2,0
Subjekttiivisen varhaiskasvatusoikeuden muutokseen liittyvä yksityisen hoidon tuen muutos	-0,1
Subjekttiivisen varhaiskasvatusoikeuden muutos	-9,2
Yli 3-vuotiaiden lasten ja kasvattajien määrän suhteellinen muutos	-9,4
Aikuisten hammashuollon säästötoimet	-1,3
Kuluttajavalvonnan siirto kunnilta ja aluehallintovirastolta Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (siirto momentille 32.40.05)	-0,4
Yhteensä	-440

Sannan
laskenta
14.9.2016:

Ero laskelmissa

-453 789 947

vuosi 2016 ml. LTAE II

8 980 654 925

vuosi 2017

8 526 864 978

Ennakollinen laskelma 14.9.2016: Valtionosuudet 2017 (1/8)

Laskelmassa on huomioon otettu

- Veromenetysten kompensatio yht. +390 milj. €
 - Lisätty kuntakohtaisesti oikean suuruisena
- Kilpailukyky sopimuksesta aiheutuva valtionosuuden vähennys -356 milj. euroa
 - » Vähennetty €/asukas-tasasuuruudesta (65,22 €/asukas)
- Eläketuki uudistuksen rahoitus ("Lex Lindström") vähennetään valtionosuudesta
 - » Vähennys -33 milj. euroa, -6,05 €/asukas
- ...

Ennakollinen laskelma 14.9.2016: Valtionosuudet 2017 (2/8)

Laskelmassa on huomioon otettu

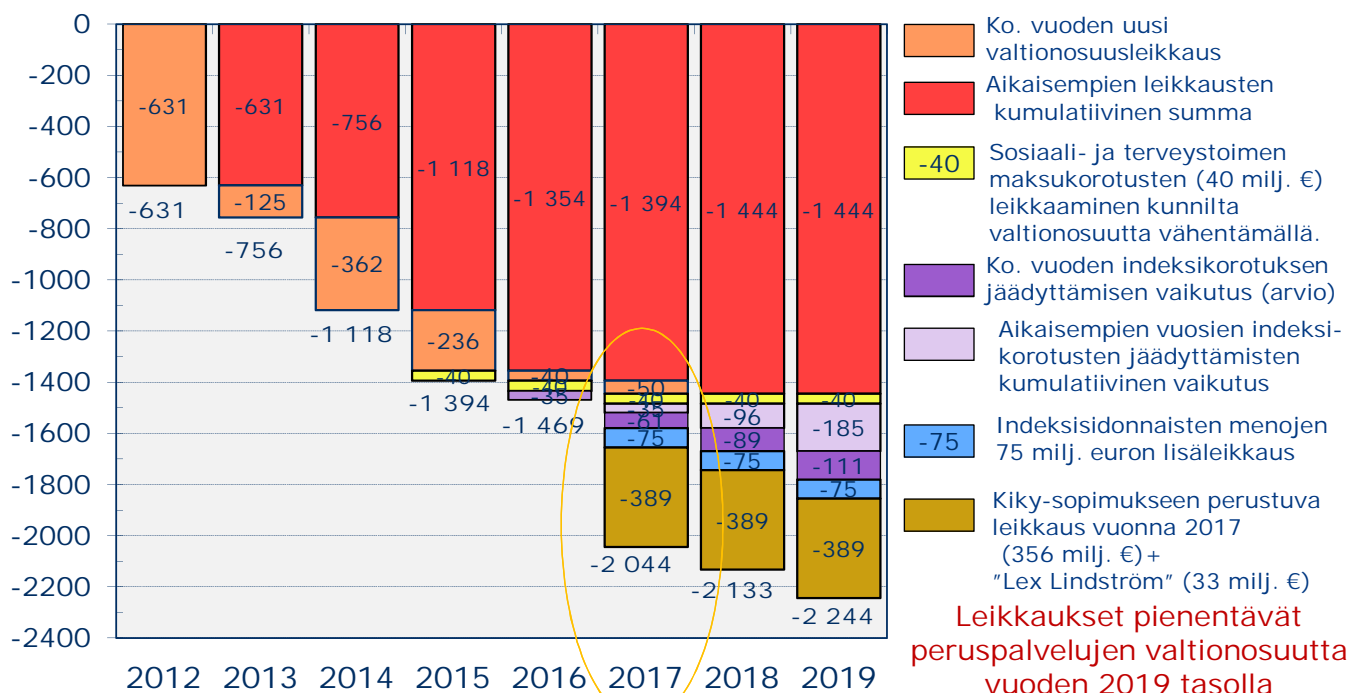
- ...
- Perustoimeentulotuen rahoituksen ja maksatuksen siirto Kelalle vuoden 2017 alusta
 - » Kustannus poistuu kokonaisuudessaan kunnilta
 - » Valtion osuus 50 % perustoimeentulotukeen poistuu
 - » Kunnan rahoitus osuus 50 % otetaan valtionosuutta vähentämällä
 - » Laskentaperusteena vuoden 2015 perustoimeentulotuen menojen puolikas; yht. **-331 milj. euroa** (jakautuminen kunnittain toteutuneen mukaisesti)
 - » Perustoimeentulotuen siirrosta aiheutuva kuntien hallintomenojen säästö, **-31 milj. euroa**, leikataan kunnilta à Vaikutus valtionosuusprosenttiin **-0,06 % -yksikköä**
- ...

Ennakollinen laskelma 14.9.2016: Valtionosuudet 2017 (3/8)

Laskelmassa on huomioon otettu

- ...
- Valtionosuusleikkaukset vuodelle 2017
 - » Edellisen hallituksen päättämä valtionosuusleikkaus, **-50 milj. euroa** (-0,19 %-yksikköä)
 - » Kehysriihen 2016 lisäleikkaus (0,85 %), **-75 milj. euroa** (-0,28 %-yksikköä)
 - à Yhteensä **-125 milj. euroa** otetaan huomioon valtionosuusprosentissa (**-0,46 %-yks.**), jolloin vaikutus on €/asukas yhtä suuri (**-22,86 €/as**) kaikissa kunnissa
- ...

Vuosien 2012-2019 leikkausten vaikutus kuntien peruspalvelujen* valtionosuuteen, milj. €

* Tämän lisäksi OKM:n valtionosuusrahoitusta on leikattu noin 400 milj. € vuosina 2012-2015. Vuosina 2016-2019 toteutettavat OKM:n leikkaukset ovat arviolta yli 220 milj. € vuoden 2019 tasolla.

Ennakollinen laskelma 14.9.2016: Valtionosuudet 2017 (4/8)

Laskelmassa on huomioon otettu

- ...
- Määräytymistekijöitä päivitetty, **+38 milj. euroa**:
 - » 31.12.2015 asukasmäärätiedot (Tilastokeskus) ikäryhmittäin ja kieliryhmittäin,
 - » Vuoden 2015 sairauksien määrätiedot (KELA) sairastavuuskertoimen laskennassa,
 - » Työttömien määrätiedot (TEM) työttömyyskertoimen laskennassa,
 - » Syrjäisyyskertoimen tiedot vuosille 2017-2022,
- ...

Ennakollinen laskelma 14.9.2016: Valtionosuudet 2017 (5/8)

Laskelmassa on huomioon otettu

- ...
- Indeksikorotus (**-0,7 %**) viety hintoihin
- Hintoihin viety myös kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus, jonka valtionosuusvaikutus **+34 milj. euroa**
- Uusi saaristo-osakuntakriteeri lisätty muihin laskennallisiin kustannuksiin
 - » Laskennallisena kustannuksena 10 milj. euroa 40 kunnalle
- ...

Ennakollinen laskelma 14.9.2016: Valtionosuudet 2017 (6/8)

Laskelmassa on huomioon otettu

- ...
- Kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutokset*
vuonna 2017, +34 milj. euroa
- ...

Tehtävien ja velvoitteiden muutokset 2017

KUNTIEN TEHTÄVIEN JA VELVOITTEIDEN MUUTOKSET	+14
Omaishoidon kehittäminen	+75
Perhehoidon kehittäminen	+15
Vanhusten kotihoito ja veteraanien kotiin vietävät palvelut	+4,8
Säästöt omais- ja perhehoidon kehittämisen johdosta	-30
Vanhuspalvelujen henkilöstömitoituksen tarkistaminen	-6,3
Vanhuspalvelulain eräiden tehtävien poistaminen	-6,9
Päivystyksen ja erikoissairaanhoidon uudistaminen	-19
Päivystysjärjestelmän uudistaminen	2,0
Subjekttiivisen varhaiskasvatusoikeuden muutokseen liittyvä yksityisen hoidon tuen muutos	-0,1
Subjekttiivisen varhaiskasvatusoikeuden muutos	-9,2
Yli 3-vuotiaiden lasten ja kasvattajien määrän suhteellinen muutos	-9,4
Aikuisten hammashuollon säästötoimet	-1,3
Kuluttajavalvonnan siirto kunnilta ja aluehallintovirastolta Turvalli- suus- ja kemikaalivirastolle (siirto momentille 32.40.05)	-0,4

Ennakollinen laskelma 14.9.2016: Valtionosuudet 2017 (7/8)

Laskelmassa on huomioon otettu

- ...
- 26.8.2016 Kuntaliiton arvio tasauksesta v. 2017
- Verohallinnon tiedot 22.8.2016
- ...

Ennakollinen laskelma 14.9.2016: Valtionosuudet 2017 (8/8)

Laskelmassa on huomioon otettu

- ...
- Vuoden 2015 valtionosuusuudistuksen siirtymätasaus
 - » +/-180 €/asukas vuonna 2017
 - » yht. 15 kuntaa
- Ammatillisen koulutuksen rahoitusosuuden aleneminen **-190 milj. euroa, -34,81 €/asukas**

- 50 euroa/asukas vuonna 2015
- 100 euroa/asukas vuonna 2016
- 180 euroa/asukas vuonna 2017
- 260 euroa/asukas vuonna 2018
- 380 euroa/asukas vuonna 2019

Ennakollinen laskelma 14.9.2016: Muutos vuoden 2016 aikana

Laskelmassa on huomioon otettu myös

- Vuoden 2016 aikana vuoden 2016 valtionosuusrahoitukseen tuleva muutos
 - » Omais- ja perhehoidon kehittäminen, vähennyksiä ja lisäyksiä, netto +38 milj. euroa; ikäryhmittäiset perushinnat muuttuvat, nettovaikutus valtionosuusprosenttiin +0,14 %-yks.
 - » Otetaan huomioon vuoden 2016 valtionosuusmaksatuksessa syksyllä 2016

Valtionosuusprosentin muutos	VOS-%
Valtionosuuspäätös vuodelle 2016 (30.12.2015)	25,47
- LTAE II vuodelle 2016: omais- ja perhehoito	+0,14
= valtionosuusprosentti LTAE:n jälkeen 2016	25,61

Ammatillisen koulutuksen säästön (190 milj. €) vaikutus kuntiin (1/2)

- Ammatillisen koulutuksen yksikköhintarahoitukseen kohdistuu vuonna 2017 yhteensä 190 milj. euron säästö
 - » Säästö toteutetaan kokonaisuudessaan siten, että se hyödyttää kuntia omarahoitusosuuden pienenemisen kautta
 - » Säästön myötä kuntien asukaskohtainen rahoitusosuus toisen asteen koulutukseen pienenee noin 35 euroa/asukas

à Arvio OKM:n rahoitusosuudeksi 260 euroa/asukas vuonna 2017 (291,92 euroa/asukas vuonna 2016)

- Niiden yhdeksän (9) kunnan osalta, jotka järjestävät itse ammatillista peruskoulutusta, rahoitusleikkauksen nettovaikutus riippuu siitä, väheneekö ammatillisen koulutuksen yksikköhintarahoitus enemmän kuin kunta hyötyy omarahoitusosuuden pienenemisestä.

- ...

Ammatillisen koulutuksen säästön (190 milj. €) vaikutus kuntiin (2/2)

	Ammatillisen koulutuksen kokonaisrahoitus 2016	Ammatillisen koulutuksen rahoituksen pieneminen, "haitta" ARVIO: Leikkaus -12 % kokonais- rahoituksesta	Arvio kokonais- rahoituksesta 2017	Asukasmäärä 31.12.2015	Omarahoitusosuuden pieneminen (-34,81 €/as.), "hyöty"	Nettovaikutus
Helsinki	75 918 970 €	-9 110 276 €	66 808 694 €	620 715	21 607 089 €	12 496 813 €
Joensuu	1 035 015 €	-124 202 €	910 813 €	75 041	2 612 177 €	2 487 975 €
Kajaani	24 578 367 €	-2 949 404 €	21 628 963 €	37 791	1 315 505 €	-1 633 899 €
Kouvola	21 093 832 €	-2 531 260 €	18 562 572 €	86 453	3 009 429 €	478 169 €
Oulu	563 572 €	-67 629 €	495 943 €	196 291	6 832 890 €	6 765 261 €
Tampere	79 765 734 €	-9 571 888 €	70 193 846 €	223 004	7 762 769 €	-1 809 119 €
Turku	38 297 478 €	-4 595 697 €	33 701 781 €	183 824	6 398 913 €	1 803 216 €
Vaasa	21 650 797 €	-2 598 096 €	19 052 701 €	66 965	2 331 052 €	-267 044 €
Vantaa	28 561 779 €	-3 427 413 €	25 134 366 €	210 803	7 338 052 €	3 910 639 €
Muut kunnat	0 €	0 €	0 €	3 757 438	130 796 417 €	130 796 417 €
Kunnat yhteensä	291 465 544 €	-34 975 865 €	256 489 679 €	5 458 325	190 004 293 €	155 028 428 €

Muiden kuin kunnallisten koulutuksen
järjestäjien osuus ammatillisen
koulutuksen leikkauksesta

-155 024 135 €

Kunnan
peruspalvelujen
valtionosuus (VM)

Ennakollinen laskelma 16.8.2016: Valtionosuudet 2017

Laskelmassa ei ole vielä otettu huomioon

- Määräytymistekijöistä
 - » Työkyvyttömyyseläkeläisten määrätiedot sairastavuuskertoimeen
 - » Koulutustaustakertoimen tiedot
 - » Alueella työssäkäyvät työpaikkaomavaraisuuskertoimeen
- ...

Yhteenveto: Valtionosuusprosentti 2017

- Arvio vuoden 2017
valtionosuusprosentista 14.9.2016
on 25,23 % (25,61 vuonna 2016)
- Omarahoitusosuudet
 - VM 3 620 €/asukas
 - OKM 260 €/asukas

Kiitokset mielenkiinnostanne!

Sanna Lehtonen
Kehittämispäällikkö, kuntatalousyksikkö
Suomen Kuntaliitto
Toinen Linja 14, FI-00530 Helsinki, Finland
Tel. +358 9771 2079
Mob. +358 50 575 9090
Sanna.Lehtonen@kuntaliitto.fi
www.kunnat.net / www.kommunerna.net / www.localfinland.net